KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Suomen Kuurojen Liiton lähetystö kävi 12. 9. 59 valtiovarainministeri Sarjalan luona puhumassa kuurojen ammattikoulun rakentamisen välttämättömyydestä. Vasemmalta: Ministerin sihteeri, ministeri Sarjala, jaostop. Metsola, ylijoht. Niini, rva Ahlbäck, toim. Pitkänen, joht. Kierimo, hra Mattila.
— Finlands Dövas Förbunds deputation hos finansminister Sarjala den 12. 9. 59.

LOKAKUU
OKTOBER

N:o 10 - 1959

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

LOKAKUU | 64. VUOSIKERTA | N:o 10 . 1959

Marraskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen lokakuun 7 päivää

KUUROJEN PÄIVÄNÄ 1959

(Johtaja Urho Kierimon pitämä puhe Kuurojen Päivän juhlassa Helsingin Kauppakorkeakoulussa 27. 9. 59.)

Arv. Juhlavieraat.

Keväällä 1957 kävi maamme kuuroja ja sokeita tervehtimässä maailmankuulu kuuromykkäsokea amerikkalainen tohtori Helen Keller. Tällöin häneltä kysyttiin: Kumpi on vaikeampi puute, kuurous vaiko sokeus? Hän vastasi: Kuurous on vaikeampi, sillä lapsuudesta tai syntymästä saakka seurannut kuurous aiheuttaa mm. puhekielen puutteen. Tämä taas aiheuttaa ratkaisevat estot ihmisen henkisen elämän kasvulle, ja eristää hänet muista ihmisistä.

Jotta me kuulevat osaisimme asettua kuuron asemaan, tulisi meidän edellä sanotun lisäksi kuvitella, että radio olisi meille mykkänä, emme saisi kuulla musiikkia, emme toverimme puhetta, teatterinäytännöt lopetettaisiin, elokuvissa saisimme katsella vain mykkiä filmejä, kaikki yleiset tilaisuudet, kuten jumalanpalvelukset lopetettaisiin jne.

Kuuron lapsen kohtalo onkin ollut ja olisi edelleenkin surkea, ellei kuurojenkoulu olisi tullut hänelle avuksi. Koulutien kuuroille lapsille avasi heidän kohtalotoverinsa Karl Oskar Malm perustamalla yksityisillä varoillaan maamme ensimmäisen kuurojenkoulun Porvooseen vuonna 1846. Neljätoista vuotta myöhemmin valtio perusti ensimmäisen kuurojenkoulunsa Turkuun. Tämä koulu täyttää siis ensi vuonna 100 vuotta.

Nykyisin on toiminnassa jo kuusi kuurojenkoulua, ja kaikki kuurot lapset ovat oppivelvollisia. Heidän 8-vuotinen koulunsa on tarkoitus lähiaikoina muuttaa 10-vuotiseksi. Muuta korkeampaa opetusta ei heillä koulujen puuttuessa olekaan mahdollista saada. Sitävastoin on osalla koulunsa päättäneistä kuuroista mahdollisuus päästä ammattikouluun. Suurin osa heistä kuitenkin joutuu koulutilojen puuttuessa itse huolehtimaan ammattiinsa kasvamisesta tai hakeutumaan tilapäistöihin. Tyydytyksellä on pantava merkille, että valtiovarainvaliokunta ja myös eduskunta ovat yksimielisesti esittäneet Turun kuurojen ammattikoulutalon rakentamista niin pian kuin työllisyystilanne paikkakunnalla rakennustöitä vaatii. Kun tämä hanke toteutuu, niin suunnitelmien mukaan jokseenkin kaikki ammattioppia haluavat kuurot pääsevät ammattikoulutuksesta osallisiksi.

Olen viivähtänyt kuurojen kouluasioissa näin pitkälti, koska koulu merkitsee kuuroille kaiken muun elämän perustusta. Koulussa he oppivat kielen ja käsitteet, luku- ja kirjoitustaidon, saavat suunnilleen kansakoulun oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot sekä ammattikoulussa lisäksi elämäntehtävän. Näin pääsemmekin kuurojen maailman valoisampiin näkymiin. Tosin koulussa opittu kieli- ja huuliltalukutaito eivät läheskään aina riitä täydelliseen yhteyden pitoon kuulevain maailman kanssa, mutta henkisesti rikastuneina, valppaasti aikaansa seuraavina ja valistusta harrastavina he yleensä täyttävät kunnon kansalaisen ehdot.

Voimakkaana tukena tässä on heidän oma yhdistystoimintansa. Kuurojen yhdistyksiä on nykyisin 42, jotka yhdessä muodostavat v. 1905 perustetun Suomen Kuurojen Liiton. Voimakkaan yhdistystoiminnan piirissä on tilaa monille hyville harrastuksille urheilusta aina esitelmä- ja Raamattupäiviin saakka. Uututensa vuoksi mainittakoon erikseen nuorten kuurojen kulttuuripäivät, joita liitto on järjestänyt vasta kahdesti ja jolloin kuurot monisatapäisin joukoin ovat kokoontuneet seuraamaan nuorten kuurojen henkisiä kilpailuja runon lausunnassa, esitelmissä, näytelmissä, kansantanhuissa, piirustuksessa jms.

Mutta nyt kuulen kysyttävän: Miksi kuurot käyttävät keskenään viittomakieltä? — Tähän voi vastata, että sitä käyttävät kuulevatkin, joskin me suomalaiset emme elehdi niin paljon kuin esim. vilkkaammat etelämaalaiset. Ne selventävät ajatuksia, havainnollistavat niitä. Jos jälleen kuvittelemme olevamme itse kuuro ja joutuisimme puhumaan toiselle kuurolle, niin varmaan turvautuisimme eleisiin ja käsillä näyttelyyn. Kuurot ovat kehittäneet tämän ele- ja viittomakielen omaksi avukseen. Se helpottaa myös puheen ymmärtämistä ja sillä voidaan keskustella ilman puhettakin. Se on kielitaito, jota valitettavasti vain harvat kuulevat osaavat.

Ehkä moni kuuroihin lähemmin tutustumaton henkilö ajattelee, että kuurot, jotka ovat menettäneet niin paljon, ovat luonteeltaan katkeria tai että he kateellisin silmäyksin seuraavat parempiosaisten

Rakkaat kuurojen lähetyksen ystävät

Nyt olen ollut 2 kuukautta rakkaassa isänmaassa ja tavannut osan teistä, mutta ei läheskään kaikkia vielä. Sentähden lähetän näin teille muille tervehdyksen siksi kunnes tapaamme.

Niinkuin tiedätte, järjestyi matkani kotimaahan arvaamattoman nopeasti, koska silmäni oli kypsä leikattavaksi. 24 tunnissa siirryin Afrikasta tänne. Oli kuin henki ei olisi seurannut kehoa, tuntui aivan mahdottomalta käsittää, että noin nopeasti voi siirtyä niin valtavia matkoja. Kun Turun lentoasemalla näin rovasti Paunun, oli uskottava, että olin perillä, vaikka luulin, että silmäni pettivät ensin. Itse asiassa matkaan ei kulunut enempää kuin 18 tuntia, sillä olimme viipyneet hieman Kairossa, Ateenassa, Frankfurt am Mainissa, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Kun Tanskassa näki Suomen värit lentokoneessa, tuntui kuin olisi jo ollut porstuassa ja kun Suomen kamaralle astui, oli kuin kaikki olisivat olleet läheisiä sukulaisia.

Teille kaikille, jotka olette ottaneet minut niin sydämellisesti vastaan ja monin muodoin minua muistaneet ja osoittaneet ystävällisyyttä, lämpimät kiitokseni. Turussa, Helsingissä, Porvoossa, Lahdessa, Valkealan kansanopistossa, Hyvinkään Åvikissa ja Pieksämäen talouskoulussa, kaikkialla on rakkautenne minua kohdannut. Koko sydämestä on noussut kiitokseni Herralle teistä kaikista.

Nyt on leikkaus tehty ja syyskuussa toivon uusilla laseilla voivani nähdä teitä entistä paremmin. Suomen suvesta nautin nyt meren äärellä ja se samalla julistaa armon meren äärettömyyttä.

Pienet eritrealaiset kuurot ystäväni ovat kuitenkin alati mielessäni ja kun nyt vähitellen lähden heistä kertomaan ja näyttämään kuvia heistä sekä Ruotsissa että täällä, pyytäisin että sulkisitte esirukouksiinne kaikki ne tilaisuudet niin, että Herra, rakkauden Pyhä henki, saisi herättää uutta rakkautta, uusia esirukoilijoita ja ystäviä Eritrean nuoriin, unohdettuihin ja pimeydessä eläviin kuuroihin lapsiin, niin että voisimme uusia nuoria ottaa huostaamme kouluun, että Jumalan kutsun kuulisi ja sitä noudattaisi se opettaja, jonka Hän sinne on valinnut. »Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän», olemme mekin kokeneet. Mutta rukoilkaamme elon Herraa, että Hän lähettäisi työmiehiä viinitarhaansa.

Seurakuntakursseilla Valkealan krist. kansanopistossa 27—30. 6. -59.

Seurakuntakurssit Valkealassa

Valkealan krist. kansanopistolla oli kesäk. 27—30 p:nä seurakuntakurssit kuuroille. Heitä olikin kokoontunut sinne lähes 50 henkeä. Mukana olivat myös kaikki kuurojen papit ja lähettimme Elsie Roos, joka toi pakanalähetystyön meille läheisemmäksi monine puheineen ja rainakuvien avulla saimme lähemmin tutustua tähän kaukaiseen valon ja varjon Afrikkaan. Jumala on uskonut Suomen kansalle, myös kuuroille, suuren tehtävän, pakanalähetystyön. Omat pappimme, monet kuulevat ystävät ja kuurot itse rikastuttivat ohjelmaa Valkealassa. Mainittakoon, että siellä oli pari päivää ennen varsinaista seurakuntakurssia työntekijäkurssit kuuroille. Niistä jäi mukanaolevilla paljon uutta oppia ja siunausta antava, kauan mielissä säilyvä ihana muisto. Oli armoa saada olla näillä kursseilla mukana virkistymässä kauniin, viehättävän kesäisen luonnon keskellä. Valkealan opisto sijaitsee todella kauniilla paikalla kristallinkirkkaan veden partaalla.

Enemmän nuoria kuuroja olisi saanut olla mukana, sillä nuorena tulee ratkaista suhde Herraan, eikä jätettävä sitä vanhuuteen.

Sunnuntaiaamuna tehtiin linja-autolla retki Valkealan kirkkoon, jonne oli melkoinen matka. Sen siunauksen, jonka siellä jokainen kurssilainen saimme omalle kohdallemme, tiedämme itse parhaiten, osaamatta siitä oikein kertoa muille. Siellä oli kuulevien ja kuurojen yhteinen jumalanpalvelus, jossa saimme kokea pyhäin yhteyttä, jolla ei ole mitään raja-aitoja, vaan kaikki ovat yhtä perhettä Jeesuksessa Kristuksessa. Kirkosta menimme läheiseen seurakuntataloon Valkealan pyhäkouluopettajien kutsumana kahville, jonka jälkeen palattiin opistoon. Oli todella ihanaa saada olla mukana näillä kursseilla ja ikävä oli sieltä lähteä pois ja erota rakkaista ystävistä.

Toivomme kuitenkin, että kerran koittaa päivä, jolloin kaikki Kristuksen ystävät kootaan yhteen ja silloin saamme aina olla yhdessä eikä enää tarvitse erota. Suokoon Jumala meille voimaa kestämään vahvoina loppuun asti tässä elämän kilvoituksessa, että onnellisesti kerran pääsemme perille taivaan kultakaupunkiin.

Kurssilainen.

Tervehdykseni teille kaikille virren sanoilla:
Myös sen Hänen armonsa suo,
että pääsemme toistemme luo
ja vaivoissa veisaten yhdessä näin
saamme kulkea kotia päin!

Teidän Elsie Roos.

Hengellisen kokouksen osanottajia Voimalassa 5. 6. -59

elämänmenoa. Näin ei ole asianlaita. Luonto on antanut heille suuren syntymäpäivälahjan: iloisen ja välittömän luonteenlaadun; huumori on heidän hyvä tuttavansa. He ovat yritteliästä joukkoa, mitä todistaa mm. se, että monet heistä ovat rakentaneet itselleen oman kodin. Ovatpa he pääasiassa talkoovoimin pystyneet rakentamaan oman talon noin 10:lle yhdistykselleenkin.

Vanha ennakkoluulo on, että kuurous olisi voittamaton este monille ammattialoille pääsyyn. Heitä toimii monilla kymmenillä eri toimialoilla: teollisuus- ja mainospiirtäjinä, autonasentajina, kaivertajina, latojina ja painajina, mallipuuseppinä, kartanpiirustajina, taiteilijoina, maanviljelijöinä, kultaseppinä, toimittajina jne. Monet työnantajat, jotka ovat ottaneet kuuroja palvelukseensa, ovat alkuvaikeuksista selviydyttyään huomanneet kuurot taitaviksi työntekijöiksi, jotka ahkeruudellaan ja tunnollisuudellaan koettavat korvata sitä puutetta, minkä kuurous on heille aiheuttanut.

Saanen vielä mainita eräästä seikasta, mikä osoittaa maamme kuurojen valistuneisuutta, nimittäin siitä, että he pitävät varsin kiinteästi ja runsaslukuisina yhteyttä muiden pohjoismaiden veljesjärjestöihin ja näiden maiden yhteisiin kuuroja koskeviin rientoihin. Aktiivinen yhteys on myös Kuurojen Maailmanliittoon, jonka keskuspaikka on Roomassa. Tämän liiton toimesta vietetään Kuurojen Päivää kautta koko maailman vuosittain syyskuun neljäntenä sunnuntaina. Tällainen Kuurojen Päivä ei kuitenkaan ole tarkoitettu vain kuuroille, vaan sen tarkoituksena on kiinnittää myös yleisön ja koko yhteiskunnan huomio kuurojen vaikeuksiin, heidän tarpeisiinsa ja heidän saavutuksiinsa.

Terveisiä Voimalasta

Kesäkuun 5 p:nä vietettävään hartaushetkeen Korkeakosken Ylä-Voimalassa oli ollut kutsu tässä Kuurojen Lehdessä. Niinpä mekin, 30-henkinen joukko Tampereelta päin, matkustimme sinne katsomaan, minkälaista siellä oikein on. Meitä hämmästytti se välitön ystävällisyys ja vieraanvaraisuus mitä jokainen saimme osaksemme Voimalassa. Siitä kertoi notkuva pöytä monine antimineen kaukaa saapuville vieraille. Kalleinta kaikista kuitenkin oli sielun ravinto, Jumalan sana, jota siellä saimme matkaevääksi elämän matkalle monien uskonveljien ja sisaren välityksellä. Kehoitettiin kilvoittelemaan elämän tiellä, jotta saisimme kerran voittopalkinnon, elämän kruunun, jonka Herra on luvannut niille, jotka häntä rakastavat.

Meidän kaikkien kuurojen vieraiden puolesta lämpimät kiitokset kaikesta hyvästä sielun ja ruumiin ravinnosta Teille kaikille Voimalassa ja Jumalan runsasta siunausta.

Mukana ollut.

Arvon piispa kävi kesämökillämme

Viime heinäkuun 12 päivänä piti piispa Gulin jumalanpalveluksen Sökössä Koivurantamme pihalla. Piispatar oli mukana. Aurinko paistoi ja hopeinen risti välkehti piispan rinnalla. Silloin tällöin tummat pilvenlohkareet kiitivät taivaan rannalla, josta tuon tuostakin välähti salama. Siitä huolimatta piispa rauhallisesti jakoi Jumalansanaansa. Hän ylläpiti mielenkiintoamme vireillä kertomalla välittömästi pieniä episodeja. Mm. hän sanoi tunteneensa rovasti Nybergin. Piispatar niin ikään on tuntenut rva Elma Ignatiuksen ym., ja Konrad Tallroth on hänen sukulaisensa. Piispan puheen tulkitsi insinööri Runo Savisaari viittomakielellä, joka oli erittäin selvää ja miellyttävää. Eräs nikkiläläinen, A. Söderholm nappasi muutaman kuvan tästä tilaisuudesta.

Näky oli vavahduttavan kaunis, kun aurinko paistoi sinistä ja laajaa järvenselkää ja siinä souteli piispa veneellään kotirantaa kohti piispatar veneen perässä. Ins. Savisaari, sisaret Eeva ja Hilkka ja muut lauloivat lähtijöille. Ja he korottivat ääntään niin, että laulu vielä kuului heille kauemmaksi rannastamme. Siinä vene verkalleen liukui idyllistä nientä kohti, josta piispan valkoinen huvila mäen päällä ja lehtipuiden välistä vilkkuu meille kesämökkiläisille.

Eräs.

Piispa ja piispatar Gulin Koivurannassa

Kuulumisia Sököstä

Oli kaunis ja tuulinen suvisunnuntai kesäkuun puolivälissä. »Koivurannan» ikivanhojen riippakoivujen lehtevät oksat huojuivat tuulen myötävaikutuksella ja meri lainehti tummansinisenä. Suomen siniristilippu salossaan liehui tervehtien »Koivurannalle» saapuvia kuuroja ja kuulevia. Heitä olikin suurella joukolla kokoontunut kesäkodin pihamaalle. Oli juhlapäivä, Helsingin kuurojen yhdistyksen kesäkodin saunan vihkiäiset. Syytä olikin juhlia kauan kaivatun »lempilapsen» käytäntöön ottamista.

Alussa pidettiin hartaushetki, jonka jälkeen rovasti Paunu piti vihkiäispuheen. Kesäkodin isäntä Hj. Sandblom kertoi saunan syntyja rakentamisvaiheista. Se rakennettiin yksinomaan talkoovoimin. Uhrimieltä ja uutteruutta siinä tarvittiin kosolti. Moni kuuro mies mm. Rafael Hammarlund, joka oli ammattimies alallaan, on uhrannut monet parhaat vapaa aikansa saunan rakentamiseen. Herra Sandblom taasen on sisukkaasti vienyt saunaunelman toteuttamiseen avustaen hanketta rahallisesti. Suurin piirtein katsoen se saatiin pystyyn talkoovoimin ja avustusten turvin, joten lopullinen velka jäi vähäiseksi. Rafael Hammarlundille annettiin kiitollisuuden osoitukseksi hopeainen lautanen ja kukkia. Hj. Sandblomiakin muistettiin kukkakimpulla. Kaikki muutkin rakennustöihin osallistuneet mainittiin kiitollisuudella. Yhdistyksen kaikki alaosastot ja yksityisetkin muistivat »päivänsankaria» saunaa, lahjoilla. Ämpärit, vadit, vesikauhat ym. tarvikkeet olivat hyvin tervetulleita lahjoja uuteen saunaan.

Puoleensa vetävänä, kirkasväriset verhot ikkunoillaan seisoo sauna viehättävine kuisteineen meren rannalla, koivujen siimeksessä. Sinne mentiin kurkistamaan. Oivalliseksi ja mukavaksi puhtauden tyyssijaksi se todettiin. Saman päivän iltana moni sai koetella saunan löylyn kuumuutta. Sen löylyn lomassa kelpasi pistäytyä Suomenlahden vilpoisissa laineissa uimassa.

— — —

Suomen Kuurojen liiton järjestämät äitien virkistyslomat pidettiin 26. 6. — 5. 7. Koivurannassa. 15 äitiä eri puolilta Suomea on saanut viettää lomansa kesäkodin siipien suojassa. Tyytyväisiä he ovat olleet siellä oloonsa. Virkistyslomasta on tarkempi selostus toisaalla lehdessämme.

HKY:n kesäkodin komea sauna

KESKUSHALLITUKSEN VETOOMUS YHDISTYKSILLE

Marraskuun lopulla ilmestyy taas myytäväksi runsaasti kuvitettu ja sisältörikas »KUUROJEN JOULU». Sen saavat kaikki Kuurojen Lehden vuositilaajat ilmaiseksi.

Mutta kuulevalle yleisölle on tätä lehteä myöskin myytävä ja siten tehtävä asiaamme tunnetuksi. Liittomme tarvitsee rahaa monipuoliseen toimintaansa kuurojen hyväksi, ja sitä saadaan vain Kuurojen Joulun myynnistä.

Keskushallitus velvoittaa jokaisen yhdistyksen asettamaan myyntiasiamiehen, joka huolehtii joululehtien tilauksesta, myyjille jakamisesta ja tilittämisestä liitolle. Olisi otettava tavotteeksi vähintään 10—20 joululehteä kutakin yhdistyksen jäsentä kohden. Tämän määrän voi jokainen kuuro myydä omassa tuttavapiirissään ja työpaikallaan loppuun.

Joululehden myyntipalkkiot kohoavat sitä suuremmiksi mitä enemmän niitä myydään. Ja yhdistyksen tekemä suuri yhteistilaus tuottaa yhdistykselle hyvän voiton, koska yhdistyksen saaman ja vähittäismyyjien palkkion erotus kartuttaa yhdistyksen omaa kassaa. Näin hyötyy sekä liitto että yhdistys tästä yhteistoiminnasta.

Myyntiasiamiesten on ennen lokakuun loppua ilmoitettava, kuinka paljon joululehtiä yhdistykselle lähetetään myytäväksi, että voidaan määrätä painoksen suuruus.

Toivomme, että jokainen yhdistys ottaisi joululehtemme levittämisen omaksi kunniaasiakseen ja jäämme odottamaan tilauksia, os.: Suomen Kuurojen Liitto, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

— — —

Välittömästi sen jälkeen pidettiin siellä toiset virkistyslomat helsinkiläisille äideille ja vanhuksille Helsingin Kuurojen Ystävät r.y:n toimesta. Sen aikana eräänä sunnuntaina oli pieni juhlahetki, jolloin naapurihuvilasta vieraili »Koivurannassa» piispa Gulin pitäen puheen insinööri R. Savisaaren tulkitessa kuuroille.

Helsingin Kuurojen Yhdistyksen kesäkoti »Koivuranta» Sökössä on joka vuosi kesäkuukausina avoinna maaseutulaisillekin kuuroille, jotka haluavat lyhyemmän tai pitemmän loman viettää Suomenlahden rantamilla. Kesäkodilla on uinti- ja soutumahdollisuudet. Golf-kenttäkin, kesäkodin »tulolähde» on käytettävissä pienestä maksusta. Parhaille pelaajille annetaan kesäkauden päättyessä komeat palkinnot. *Ar.*

Kuopiolainen perhe toiselle puolelle Atlantin

Ylläolevan tapainen isoilla kirjaimilla painettu otsikko komeili oikein perhekuvan kanssa Kukanpäivän »kalakukkokaupungin» lehdessä, »Savossa». Kai Suomen kuurot ja miksei kuulevatkin jo tiennevät, kenen matkaa se tarkoitti: Toivo ja Maija Oksmanin sekä heidän kahden lapsensa, Helenan ja Erikin, joiden oli seuraavana aamuna 14. 5. klo 6,50 karistettava Kuopion pölyt jaloistaan ja noustava kiitojunaan, joka veisi heidät Helsinkiin, välillä poikettiin Lahdessa vuorokaudeksi jättämässä allemerkityn poppoolle, jossa heillä on kummipoikakin, haikeat hyvästit, Seutulan lentokentältä oli määrä lähteä 15. 5. klo 13,15 lähtevässä lentokoneessa »rapakon» yli Kanadaan siirtolaisiksi.

Äskettäin tulikin ystävältämme Topilta perheineen 6-sivuinen kirje, jota tässä yritetään lyhentelemällä toistaa muidenkin luettavaksi, kuinka matka onnistui.

Toronto 29. 6. 59.

Terveisemme täältä vaahteranlehden maasta — — — — jne., no niin, alankin kertoa matkastamme, mikäli se teitä kiinnostaa. Saavuimme Helsinkiin 15. 5. klo 10,05, rautatieasemalta ajoimme komeasti pirssillä Aeron matkatoimiston eteen, jossa meitä oli vastassa neiti Terttu Laukkanen kauniin kukkakimpun ja lahjan kanssa, jota ei saanut avata ennenkuin perillä. Seutulan lentoasemalla tarkastettiin paperimme, ne olivat kunnossa, tullitarkastuksia ei ollut. Lentoemäntä otti meidät heti koneeseen ja saimme valita mieleisemme paikat. Kone lähti klo 13.25 ja heti tarjoiltiin monenlaisia voileipiä ja kahvia. Lapsille jaettiin kuvakirjoja, että he viihtyisivät. Saavuimme Tukholmaan klo 14.30 Suomen aikaa, siellä piti kellot vääntää 1 t. taaksepäin. Klo 15.35, siis parin tunnin odotuksen jälkeen lähdimme kohti Kööpenhaminaa, siellä ei ollut koneen vaihtoa, vaan 40 min. ajan saimme käydä asemahallissa katselemassa, se oli suuri ja siellä oli myytävänä kaikenlaista tavaraa, ihmisiä oli eri kansallisuuksia, Erik pyysi päästä mustan miehen syliin, mutta miestä vain nauratti. Siellä oli myös lasten leikkikehä, jossa lapset saivat leikkiä. Tapasimme myös erään suomalaisen pastorin, hän oli myös menossa perheineen Kanadaan. Taas nousimme koneeseen, aina koneen lähdettyä ja laskeutuessa jakoivat karamellejä ja purukumia, ettei korvat menisi tukkoon. Siinä koneessa oli matkustajia n. 50—60 henkeä. 1 lentoemäntä ja 2 miespalvelijaa hoiteli meitä, lapset saivat hedelmiä, jotkut miehet ostivat »miestä väkevämpää» ja suklaata, joita sai halvalla. Koneessa tarjottiin myös päivällinen, johon kuului sorsapaisti monenlaisine höysteineen ja kahvia, joten ei tarvinnut nälässä istua. Pariisiin saavuimme klo 21.00. Siellä suunnitelmamme meni sekaisin, kone ei lähtenytkään määräaikaan, jouduimme odottamaan 6½ t. Pariisissa oli järjestetty kaikki hyvin, lapsia varten oli sänkyjä ja pikkuvauvoille vaunuja ja monta huonetta, ettei kaikkien tarvinnut oleskella samassa huoneessa. Helena ja Erik nukkuivat koko ajan ja lentoemäntä kierteli peittelemässä lapsia. Sitten viimein kovääninen ilmoitti, että koneemme lähtee. Lentoemäntä tuli 100—110-paikkaisen jättiläiskoneen rapuissa vastaan ja otti vielä nukkuvan Erikin syliinsä. Lentoemännät ja henkilökunta lentoasemilla olivat hyvin kohteliaita ja avuliaita. Koneemme lähti, kuten jo mainitsin, 6½ tunnin odotuksen jälkeen, klo 3.30 Suomen aikaa kohti Atlantia, jonka yläpuolella ei tuntunut olevan yhtään ilmakuoppia, tuntui siltä kuin olisi vain istunut tuolilla, vähän vain oli koneen hyrinää, muttei sekään häirinnyt. Tuolit sai laskea nukkuma-asentoon. Mieleenjäävä näky oli etenkin alapuolellamme avautuva näköala — Pariisin mainos- ja muut valot — monivärinen valomeri. Aamun sarastaessa katselimme ikkunasta alas Atlanttia, huomautin Maijalle vierelläni, että tämä kone on kohta meressä, kun lentää niin alhaalla. Maija säpsähti ja nousi katsomaan, eihän siellä ollutkaan merta näkyvissä, ne olivat vain niin ihastuttavia pilviä, aivankuin olisi ollut vitivalkoisia pumpulivuoria. Kyllä ne olivat kauniita. Koneessa oli kaikki ajanmukaiset mukavuudet, kuten maanpäällä jossain suuressa kulkuneuvossa. Jos sattui tarvitsemaan jotakin, niin painoi vain nappia — palvelija oli heti vieressä kyselemässä: mitä saisi olla. Teki vähän hankaluutta, kun emme kumpikaan osanneet englantia, eikä myöskään se suomalainen pastorin perhe joka oli samassa koneessa. Kone laskeutui sitten Canser-nimiselle kentälle, jossa täydensivät polttoainetankit, emme päässeet koneesta ulos. Näimme, kun monta miestä juoksi koneen siiville, auto oli vieressä josta polttoainetta lisäsivät. Sitten miesten mentyä nousi siivelle kokardihattuinen mies, joka tarkasti koneen siivet huolellisesti ja antoi sitten lähtömerkin, että kaikki oli kunnossa. Sieltä lähdimme kohti Montrealia. Tarjottiin kohta aamukahvit voileipien kera. Helena ei voinut syödä koko matkan aikana muuta kuin hedelmiä, hän oksenteli muutaman kerran. Erik oli myös vähän sairas. Saavuimme Montrealiin Kanadaan klo 17.00 Suomen aikaa, siellä oli taas tullimuodollisuudet. Kun emme osanneet kieltä, tuli avuksemme suomenkielen taitoinen tulkki. Tullissa meni aikaa 2½ t., kun siellä oli niin paljon ihmisiä ja harvat osasivat englantia, mutta ei täälläkään tarkastettu matkatavaroita, kysyivät vain, oliko viinaa tai jotain erikoista. Vastasimme ostaneemme pullon likööriä Pariisista ja heti saimme mennä. Saimme ajaa tullista toiselle lentokentälle hienolla taksilla ilmaiseksi. Siellä jouduimme odottamaan kauan koneen lähtöä. Lapset nukkuivat Montrealin ja Toronton välin, meillä oli hyvä tilaisuus kat-

sella kaupunkia, kun kone lensi hyvin matalalla, mutta sillä välillä oli enemmän ilmakuoppia mutta eihän nuo paljon haitanneet. Savuttiin Torontoon klo 22.30 Suomen aikaa, matka kesti sen välin siis 1½ tuntia. Torontossa oli silloin iltapäivä, klo 16.30. Olimme myöhässä 6 tuntia, lentomatka kesti kaikkiaan 20 tuntia, odotukset eri asemilla 14 t., koko matka siis yhteensä 34 tuntia. Veljeni oli perheineen autollaan meitä vastassa, mentiin hänen kotiinsa. Lepäilimme ja katselimme televisiota, joka meille oli uutta, sen pyhän seudun Helena istui television ääressä aamusta iltaan asti niin, että silmät aluksi tulehtuivat. Ensimmäisen arkipäivän (19. 5.) tultua, menin veljeni kanssa työnvälitystoimistoon. Sain heti työtä, samaa kuin Kuopiossa, käsinlatojan paikan erään neekerin kirjapainossa. En huilannut kuin aamupäivän ensimmäisestä arkipäivästä. Asuimme veljeni luona 2 viikkoa, sitten etsimme oman asunnon. Meillä on 2 huonetta, keittiö ja ruokailuhuone kaikilla mukavuuksilla, talon puolesta on sähköhella ja jääkaappi. Vuokra on 95 Canadan dollaria (suomen rahassa n. 31.500 mk). Palkkaa saan nyt alussa Suomen rahassa n. 80.000 mk, eihän se ole mikään suuri, mutta vähitellen se nousee sitä mukaa, kun taloon tottuu. Ruoka on paljon halvempaa kuin Suomessa.

Kirjoitan sitten toisessa kirjeessä muista asioista. Jos tahdot, niin voit tämän kirjoittaa edelleen muille luettavaksi Kuurojen Lehteen, tai heittää koko roskan paperikoriin. — Oikein paljon terveisiä Teille kaikille Suomen kuuroille ja kuulevillekin ystävillemme ja hyvää kesän jatkoa.

Topi, Maija ja lapset.

Osoitteemme:
Mr & Mrs Toivo Oksman
235 Vaughan Rd. Apt. 16
Toronto, Ont. CANADA

— — —

Kuten kirjeen sisällöstä selviää, on Topi Oksmanin perhettä onnistanut uuden elämän alkamisessa kaukaisessa valtamerentakaisessa Kanadassa, koskapa työpaikkakin heti löytyi. Toivokaamme, että heillä olisi edelleen onni myötä, onhan heillä siellä tukenaan tuhannet muut suomalaiset, jotka hekin ovat saaneet aloittaa siellä elämänsä samalla tavoin — melkein tyhjästä. — T. L.

Seinäjoella juhlittiin

Syysk. 5 p:nä vietettiin Seinäjoen Kuurojen yhdistyksen 30-vuotisjuhlaa. Yhdistyksen historiikin yhteydessä ilmeni monia mielenkiintoisia seikkoja Pohjanmaan kuurojen riennoista jo yli puolivuosisataa sitten. Haluaisimme ne näin talletaa tämän lehden palstoilla muidenkin luettaviksi.

Ensinnä huomaamme, että kuurot, silloiset kuuromykät, heräsivät huomaamaan yhteistyön tarpeen jo 1897, jolloin Ilmajoella pidettiin yhteinen kokous ja päätettiin perustaa yhdistys. Eräänä kesänä oli Pietarsaaren Kuuromykkäinkoulun opettaja Anna Heikel vieraillut Törnävän kartanossa sukulaistensa luona tavaten myös kuuroja, mutta voimatta uneksua, että joskus myöhemmin yhdistys perustettaisiin Seinäjoelle. Seinäjoki oli niihin aikoihin kuulunut joko Ilmajoen tahi Nurmon pitäjiin.

Ei tiedetä varmaan kuka alkuunpani yhdistyksen perustamisen. Kuvanveistäjä A. Tallroth lähetti elokuun alussa ilmoituksen sanomalehtiin ja Ilmajoen kirkkoon kuulutuksen, että elok. 8 p:nä kokoontuvat kuurot kunnalliskodissa. Sinne saapuikin heitä suuri joukko ja päätettiin perustaa jonkinlainen jatkuva kokous (yhdistys) kuuromykkiä varten ja että kerran vuodessa pyydetään kuurojen pappi pitämään jumalanpalvelusta Ilmajoella.

Samana vuonna joulun aikaan pidettiin kokous, jossa valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi fil. maist. K. Kahva, varapuheenjohtajaksi past. F. Niemi, rahastonhoitajaksi nimismies V. Hulden ja kolme naista, toimikunnan jäseniksi. Kuvanveistäjä Tallroth Vaasasta oli ainoa kuuro tässä ensimmäisessä johtokunnassa.

Yhdistyksen tarkoitus oli kuulevassa yhteiskunnassa herättää huomiota kuurojen tarpeisiin ja helpoittaa heidän toimeentuloaan työn hankkimisella ym. Kuurojen yhdistykseen kuului silloin 45 jäsentä. Ilmajoelta, Pietarsaaresta, Vaasasta, Kurikasta ja Jalasjärveltä. Ei mainita että seinäjokelaisia olisi kuulunut yhdistykseen.

Ilmajoella perustettiin myöskin Kuuromykkien Auttajayhdistys, ehkä samana vuonna ja siihen kuului 111 jäsentä, erittäin arvovaltaisia henkilöitä, tehtailijoita, maistereita, tohtori, tohtorinna, pappeja ym. Tämän yhdistyksen tarkoituksena oli hankkia työtä tarvitseville kuuromykille.

Kerrotaan yhdestä joulujuhlasta, jonka Ilmajoen yhdistys toimeenpani. Sen jälkeen tämä elinvoimaiselta näyttänyt yhdistys nukahti 1899. Mikä aiheutti toiminnan lamaantumisen? Sanotaan: toimihenkilöiden puute?

Ilmajoella toiminut Kuuromykkäin koulu muutettiin Kurikkaan samana vuonna. Ei ole saatu varmuutta miten alkoi yhdistyksen toiminta sitten Kurikassa, mutta näyttää, että Kurikan yhdistys oli suoranaista jatkoa nukahtaneelle Ilmajoen yhdistykselle, ja että tämän yhdistyksen alkuunpani opettajatar Elisabeth Elfving, joka oli Kurikan koulussa opettajana.

Sittemmin kun Kurikan koulu lopetettiin ja opettajatar Elfving muutti Ouluun, hävisi myös Kuurojen yhdistys olemattomiin. Se oli toiminut muutamia vuosia. V. 1910 oli Suomen Kuurojen Liiton silloinen asiamies John Sundberg vieraillut yhdistyksessä ja saanut toiminnan vilkkaammaksi. Sittemmin kuului valituksia siitä, ettei tällä yhdistyksellä ollut vahvistettuja sääntöjä, eikä se kuulunut haaraosastona Suomen Kuurojen Liittoon.

Tämä yhdistys oli vieraillut kerran Seinäjoella, Marttilan kansakoululla jolloin pidettiin joulujuhla noin 60 kuurolle. Täällä saivat kuurot uutta virikettä yhdistystoimintaan. Kurikan elinvoimainen yhdistys kuitenkin lopetti toimintansa taas toimihenkilöiden puutteessa.

Eräässä Kurikan yhdistyksen kokouksessa oli nurmolainen, Kustaa Somppi lausunut, että yhdistyksen oikeampi paikka olisi Seinäjoella, kun sinne on hyvät kulkuyhteydet kaikkialta Etelä-Pohjanmaalta ja hän oli ilmoittanut ajatuksenaan, että Seinäjoelle tullaan perustamaan oma yhdistys, joten eivät Seinäjoen kuurot liity tähän nykyiseen toimivaan seuraan. Silloiset johtohenkilöt olivat naurameet moista puhetta, mutta sitten kun tämä Kurikan yhdistys taas nukahti, omaksuivat kuurot saman ajatuksen, että yhdistyksen kotipaikaksi sopisi Seinäjoki.

Niin sitten huhtikuun sunnuntaina 1929 oli Kustaa Sompin toimesta kokoonnuttu Seinäjoen Yhteistalolle perustamaan yhdistystä.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA
OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.
OKTOBER | 63 ÅRGÅNGEN | Nr 10 - 1959

KORSORD

Jesus sade till Maria: »*Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han skall leva, om han är död.*»
Joh. 11: 25.

Det är en tröst, att Jesus grät vid Lasarus grav. Han förstår vår sorg och fruktan för döden. Han ger rätt åt människohjärtats uppror emot döden. Det stackars människohjärtat känner ju, att upproret är lönlöst, därför blir det en blandning av trots och hopplöshet. Men Jesus vet sin makt. »Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han skall leva, om han är död.» Döden är maktlös inför Kristus. Han ger seger åt de sina. Hans tjänare Paulus kunde rent av tala hånfullt till döden som till en besegrad fiende: »Du död, var är din seger? Du död, var är din udd?» Han tog verkligen Jesus på orden.

Är detta verkligen mer än ord? I grund och botten är det väl ändå som förut. Man måste dö och stoppas ner i jorden och snart bli glömd. Det är det som är det hemska, att en dag förr eller senare vara ur räkningen. Vintrar skola snöa och somrar blomma, och livet skall bjuda glädje och sorg, men jag skall vara utanför och glömd. Inte kan Kristus rädda mig från det.

Vem vågar väl utan bävan tala om dessa allvarliga ting? Herren Kristus kan frälsa från dödens vånda och undergång därigenom att han öppnar en annan värld för oss. Det är sant, att en gång skall jag dö och livet skall gå vidare utan mig. Är detta livet och denna världen allt för mig, då är det en fruktansvärd sak att dö. Då finns inget hopp och ingen framtid och ingen mening. Men Kristus kan föda en människa till ett nytt, ett annat liv, där tyngdpunkten inte ligger på detta lekamliga, jordiska liv, utan där något annat blir huvudsaken, nämligen själens liv, det andliga livets rikedomar, gemenskapen med Gud. Och det betyder en fortsättning, det betyder ett liv på andra sidan, så visst som Gud lever.

Pris vare dig, att hoppet är oss givet,
att ock vårt namn i livets bok är skrivet
pris vare dig, uppståndelsen och livet,
o, Jesus Kristus.

Ps. 577: 3 Fritt efter O. Nystedt.
(SDR-Kontakt)

ELSIE ROOS ÅTER HEMMA

Varje pingst hålles i Åbo en pingstfest. I år, då festen egentligen redan var slut, fick man ett överraskande, men desto glaserade tillägg i programmet; Elsie Roos hälsning. Direkt från flygplaner kom hon med bil till festen där publiken stående emottog henne och hälsade henne välkommen. Elsie Roos som blivit mycket solbränd där borta i söder sade bl.a. följande: — Jag har svårt att tala då hjärtat är så fullt av tacksamhet mot Gud för hans godhet. — Och verkliga glädjetårar kunde ses även i de övrigas ögon. Det var så trevligt att se att Elsie Roos efter de ansträngande åren i Eritrea nu återvände såpass frisk och pigg efter en genomvakad natt. Resan från Eritrea tog endast ett dygn i anspråk.

Fröken Roos hade även mycket att tacka för. Visserligen hade hon även stött på svårigheter; lärare Otto Andersson från Stockholm har meddelat att ha inte kan komma som lärare till Keren. Men däremot har ju hela semester — min i Keren verkar en klass för döva under en amerikanskas ledning. Denna klass i Asmara har 13 elever. Där finns även en läraraspirant, en ung afrikan, och vi hoppas att i honom få en ny lärare. Men hoppas att han skall kunna på sitt eget språk undervisa barnen som nu får undervisnings på engelska. Skola i Asmara skall verka även nästa termin, sedan flyttar den amerikanska lärarinnan tillbaka till sitt hemland och skolan måste flyttas till Keren.

Dövas mission i Sverige har föreslagit att fröken Roos efter ögonoperationen, som redan utförst och lyckats bra, skall stanna ett år i Finland på semester för att sedan återvända till Keren för fem år. Nu har dövprästen Ivar Svennas, vars hustru är dövlärare har erbjudit sig att vikariera för fröken Roos. Han skulle även hålla skriftskola för de äldre eleverna

FRÅN TEGELSMORA TILL ERITREA

Kyrkoherden i Tegelsmora församling Ivar Svennas lämnar 1 sept. sin befattning i Tegelsmora och reser tillsammans med sin hustru Doris till Östafrika där de under ett år skall förestå och sköta undervisningen vid en skola för döva barn i Eritrea.

I den trivsamma prästgården invid Tegelsmorasjön där just förberedelserna för den långa resan börjat, berättar kyrkoherde Svennas för UNT om sin förestående resa. I Eritrea finns omkring 1.000 döva, som lever i en hopplös tillvaro därför att ingen kan ge dem den hjälp de behöver. Ingen undervisning för döva har tidigare kunnat ordnas. Det är endast i staden Keren som en liten anspråkslös dövskola finns och det är dit som vi nu åker, berättar kyrkoherden.

Den skolan startades för tre år sedan och underhålls i huvudsak av de döva i Sverige och Finland samt deras hörande vänner. Ett årligt anslag lämnas också av Lärarinnornas missionsförening samt Evangeliska fosterlandsstiftelsen. De medel som man på detta frivilliga sätt får har hittills räckt för att ge ett 10-tal elever undervisning, men mångdubbelt, fler skulle kunna bibringas hjälp om

---

vid sidan av undervisningen. Nu måste vi be om att pastor Svennas tjänstledighet ordnas så att han och hans fru kan fara till Keren. Skolan i Keren har nu 12 elever och hela elevantalet uppgår allts nu till 25. För att verksamheten kunde fortsätta borde fröken Roos få en arbetskamrat. Ett nytt föremål för bön för alla missionsvänner. Vi tror att Gud inte skall glömma de döva i Eritrea för vilka han redan gjort så mycket.

Vi hoppas att fröken Roos semester ger henne nya krafter och att hon får vila ut ordentligt. Men om vi känner fröken Roos rätt kommer hon att till många av de dövas sammakomster för att framföra hälsningar från de döva i Eritrea. Vi hälsar lärare Roos välkommen tillbaka till Finland och önskar henne guds välsignelse för varje dag.

L. P.

ÅTERVUNNEN FÖR LIVET

I nr 22 av tidskriften »Vi» förekommer en utmärkt artikel om Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral. Den förtjänade väl att införas i sin helhet i vår tidning, men på grund av sin längd, låter det sig knappast göra. Det är gripande människoöden som skildras. Här följer några utdrag som kan vara av intresse för våra läsare. Det är långt ifrån ovanliga fall ännu i vår upplysta tid. Det kan röra sig om ett litet barn som växt upp i ett hyggligt hem, men alltid står litet på sidan om och bara tiger när man talar till det. I skolan tycker man »att pojken verkar slö» och bland kamraterna kan han inte följa med i leken och så blir han isolerad och kan inte göra sig gällande. Den som aldrig svarar, aldrig är med, aldrig tycks fatta något, får lätt stämpeln d u m eller imbecill. Och så beror allt på att barnet i n t e h ö r. Blinda barn behandlas ofta överdrivet hänsynsfullt, hörselskadade nästan alltid tvärtom.

Låt oss taga ett par exempel. Inger och Eva är två sådana svårt hörselskadade barn, som från barndomen upp i vuxen ålder stämplats som obildbara. Inger klarade inte småskolan och hamnade slutligen

---

större medel kunde anskaffas. Det finns här plats för såväl stora som små donationer och gåvor, säger kyrkoherde Svennas, och för bidragsvilliga går det bra att sätta in de skänkta beloppen på beloppen på postgiro 426653 Dövas Afrika-mission, Göteborg.

Det är helt och hållet beroende på de resurser som vi kan få genom frivilliga bidrag om en utvidgning av skolan kan komma till stånd. Vår stora förhoppning är att så skall bli fallet, så att de föräldrar som nu står i kö för att få sina barn i skolan skall kunna få se denna sin önskan uppfylld. Utan dövskolor finns ingen möjlighet för de döva att bryta sig ut ur isoleringens förbannelse. Skolan har sedan den startades föreståtts av lärarinnan Elsie Roos, Finland, men då hon genom sjukdom tvingats resa hem är skolan sedan i maj utan lärare och det är därför som min hustru och jag reser ut, slutar hr Svennas.

(SDR-Kontakt)

på ett hem för sådana hjärnskadade barn som inte kan meddela sig fastän de både förstår, ser, hör och känner. Evas ordförråd är mycket begränsat och i hemmet har ingen förstått orsaken till hennes svårigheter. När det slutligen upptäcktes, att flickorna var normalbegåvade, men att båda hade mycket små hörselrester, hade inte bara många års utbildning gått förlorad, utan de hade också fått svårbotliga känslomässiga skador.

Rehabiliteringscentralen har arbetat 2½ år. Hörselskadade vuxna människor i arbetsför ålder kommer dit från hela landet för att utbildas i nytt lämpligt yrke eller på annat sätt få hjälp att fortsätta det gamla yrket. Graden av hörselsvaghet är oerhört varierande, men de som kommer till rehabiliteringscentralen är inte födda döva. Däremot tar man emot dövblinda eller vad vi kalla oegentligt döva. Låt oss se på några ungdomar som sammanförts på rehabiliteringscentralen. Ulla hamnade i särskola, när hon inte klarade småskolan. Hennes ordförråd är mycket litet, men hon utvecklas fantastiskt, hon är glad, tillgiven, tjänstvillig och flitig. Hon bygger systematiskt upp sitt ordförråd genom att slå upp och skriva ned alla nya ord hon hör. — Margit är lite spastisk och har hört illa sedan barndomen. Hon talar mycket otydligt och behöver ordentlig talträning. Eftersom hon är ganska begåvad förstår hon, att folk tycker att hon är dum, om hon talar och hör dåligt. Margit är duktig i husligt arbete och när hon är färdig med sin utbildning, kommer hon att klara sig utmärkt.

Man bor två och två i rummen och för första gången i sitt liv erfar de hörselskadade ofta vad kontakt och kamratskap vill säga. Också kursförlovningar har noterats liksom förälskelser och vanlig normal tillgivenhet. Många ensamma och instängda själar bli så småningom tillgängliga och kan inpassas i en normal tillvaro. Då har samhället vunnit en ny medlem.

Fritt efter en artikel i Vi avBrita Hjort af Ornäs.

S—e.

(SDR-Kontakt.)

STOPP: Den bilisten är döv

(Forts.)

Tillstånd att få framföra motorfordon är ett privilegium

Den döva motorfordonsföraren inser klarare än den hörande, att rätten att köra bil är ett privilegium. Det är ett privilegium som de döva erhållit efter stora ansträngningar.

Bara för några månader sedan framgick det tydligt av en ledare i en damtidning att de döva icke borde erhålla tillstånd att få körkort. Fakta presenterande genom »the National Assiciation of the Deaf» resulterade i bättre förståelse samt en skriftlig ursäkt i nämnda tidning. Tyvärr är dock dylika uttalanden ej så ovanliga.

Den första reaktion en person visar, som aldrig tänk efter huruvida en döv kan eller skulle kunna köra är ett »Nej! Omöjligt!» Dock, handikappade har ofta fått någon form av kompensation för sitt handikap. De, som lever i en tyst värld, är icke utsatta för den påfrestning, som ständiga ljud medför. Han hoppar icke till vid en plötslig bilsignal bakom sig. Den hörande har måst träna upp sig själv att undanträngа ljud som stör hans tankar, hans konservation eller hans energi. Mycket ofta reagerar han dock inte för fullt hörbara trafiksignaler. Den döva, som icke beträffande sin förmåga att uppfatta varningssignaler kan lita på sin hörsel, är icke i detta handikappad. Det är däremot den hörande motorfordonsföraren.

I England kan den döva motorföraren med lätthet erhålla helförsäkring. Den lomhörde motorföraren däremot kan icke erhålla sådan försäkring. Försäkringsbolagen påstår nämligen att det förligger en tendens hos den lomhörde att enbart lita till sin defekta hörsel vilket innebär stora riskmoment i trafiken. Den döva som enbart förlitar sig på visuell stimulans, är försäkringsbolagen vad körningen beträffar villiga att taga större risker för.

Några vanliga problem

Att lära döva köra bil innebär onekligen en del svårigheter. Den psykologiska bakrunden av individiella skiljaktigheter är lika påtaglig för de döva som för vilken annan grupp som helst. De döva måste ha samma proportion visuella fel, vilka måste avhjälpas. Det måste procentuellt finnas ett motsvarande antal döva, som emotionellt sett äro olämpliga att köra bil. De dövas påtaligt stora känslighet för vibrationer och visuell stimulans är helt enkelt en anpassning, som deras art av handikap har påtvingat dem. Det är i övrigt ingenting som skiljer dem från andra människor.

Problemet att lära den döva köra bil eller lära denna något annat är i stort sett ett språkligt problem. När vi säger att de döva är socialt handikappade menar vi att de saknar förmåga att lätt och obehindrat via tal meddela sig med sin omgivning. Några av dem är skickliga i läppavläsning. De flesta är det emellertid icke. Några kan tala förståerligt. Alla har emellertid besvär med uttalet och den språkliga formuleringen.

De som äro födda döva eller som blivit döva före språktillägnandet, har som regel svårt att uttrycka sig obehindrat i såväl tal som skrift. Detta är fullt förståeligt och tarvar igen förklaring. Bilskolläraren, som är van att arbeta med grupper av hörande, finner det nödvändigt med en viss omläggning och anpassning av sin undervisning. Naturligtvis skall en nybörjare vid ratten inte uppmuntras att under körning flytta uppmärksamheten från vägbanan för att avläsa på instruktörens läppar.

Döva elever måste i jämförelse med hörande ha ett betydligt större antal undervisningstimmar än dessa förrlagda till klassrum. Detta därför att då de väl tagit plats bakom ratten gives få tillfällen till löpande kommentarer från instruktören. Eleverna måste före starten ha klart för sig vart de skall köra och vilka manövreringar de har att göra, samt dessutom varje liten detalj, som i vanliga fall muntligt framföres först då situationen är aktuell i trafiken.

Lyckligtvis är de döva vana vid att tillägna sig de flesta kunskaperna visuellt. Bilskolläraren finner, att döva elever genom att iakttaga lärarens åtbörder mycket snabbare än hörande tillägnar sig den aktuella undervisningen. Han finner troligen att de döva betydligt snabbare än andra behärskar sådana rörelser som bilens växling och användningen av de olika fotpedalerna, och detta helt enkelt därför att de är mer noggranna vad det manuella beträffar.

De döva älskar att köra bil. Det ät ett av deras få nöjen. Att få köra är betydelsefullt för dem, inte, enbart i fråga om förflyttning till och från arbetsplatsen, utan även i fråga om oförutsedda situationer, då vanligt folk helt enkelt klarar sig med telefon. Har Ni t. ex. någonsin reflekterat över hur en döv hämtar sin medicin sent på natten? Därtill kommer att hans vänner kan bo på flera mils avstånd. Att beröva honom hans bil skulle socialt sett i många fall, beröva honom det normala liv han har behov av.

Den döva bilförarens problem är mindre ett problem att erhålla lämpligt skolade instruktörer än att av hörande mötas av uppriktig förståelse vad beträffar deras prestationsförmåga. Den döva blir alltför ofta offer för fördomar och oresonabla restriktioner. I den ena staten efter den andra har »the National Association of the Deaf» för lagstiftare och domstolar måst framlägga eftertryckliga officiella skrivelser angående fakta rörande de dövas utomordentligt säkra körteknik för att därigenom vinna och kvarhålla privilegiet att få köra bil.

Det är inte utan skäl som de döva kallas för »Världens Säkraste Bilförare». Goda instruktioner i skolorna för döva skall hjälpa dem att behålla nämnda epitet.

Bilkörning som »ämne» i våra skolor.

Bilen på skolschemat och körutbilning som accepterat »ämne» för svenska skolungdom? Ja, det kan tänkas att även dövskolorna snart måste ta ställning till den frågan. I skolorna får våra ungdomar nu lära sig hur man bäst skall uppträda i trafiken för att skydda sig mot dess risker, men mer blir det inte. Samtidigt skaffar sig allt fler ungdomar bil utan att ha någon egentlig grund att bygga på, när det gäller att köra den. Undervisningen börjar först när lagseadgad ålder uppnåtts. Men lärdomen bör komma tidigare. I USA står körutdildning på skolschemat som ett naturligt accepterat ämne. Och i England har den

kända bilklubben RAC lagt upp ett program som syftar på att ge de äldra skolungdomarna teknisk och körteknisk utbildning på fritid eller till och med lektionstid så att de, när de når körkortsåldern, skall vara bättre rustade att framföra motorforden i trafiken. Den idealiska tidpunkten är tiden innan tonåringarna fått laglig rätt att köra bil.

Det är alltså under skoltiden, som man anser att körutbildningen bör börja. De amerikanska och brittiska initiativen stämmer onekligen till eftertanke: hur skall det bli i vårt land, där bilen nu håller på att bli var mans — och även ungdomens — egendom? Även för döva är frågan aktuell. Det gäller för oss att se till, att ämnet »körutbildning» kommer upp på skolschemat i våra dövskolor samtidigt med att det införes i övriga skolor. Bilen är utan tvivel ett stort glädjeämne för de döva och bidrager i hög grad till att miska deras isolering. S — e.

SDR Kontakt

ÅTERFICK SYN OCH HÖRSEL

En 48-årig norrman från Tröndelag har genom en insats av läkarna vid rikshospitalet i Oslo efter fem års operationer fått både syn och hörsel. Han föddes utan ytteröron och miste synen då han var nio år, genom att hornhinnan förstördes. Nu har han fått nya hornhinnor och ett par nya öron. Han hör så bra att han ibland tycker sjukhusradion varit alltför högt uppskruvad och ser lika bra som alla andra. Människorna är ljusare i hyn än han trodde och naturen mycket vackrare, säger han. Roligast att höra på är psalmsång och fågelsång.

(SDR-Kontakt)

NY FÖRENING HAR GRUNDATS

Den 28 juni grundades vid ett möte i Tavastehus en ny förening som ansluter sig till de dövas organisationsverksamhet och de dövas sak i allmänhet. Denna nya förenings namn är Kuurojenyhdistysten Tuki r.y. (Dövföreningarnas Stöd r.f.). Föreningen har registrerats den 15 juli 1959.

Föreningens syfte är, som av namnet framgår, stöda dövföreningarna i form av ekonomisk hjälp. Bidragen ges främst för byggandet av egna hus för föreningarna, men så långt medlen räcker kommer bidrag även att ges för själva verksamheten. Delaktiga av det ekonomiska stödet kan bli förutom dövföreningarna även andra dövorganisationer såsom Finlands Dövas Förbund.

För att insamla medel i ovannämnda syfte kommer föreningen att bedriva publikationsverksamhet. Men har planerat en tidskrift, som skulle utkomma minst fyra gånger om året. Denna tidskrift skulle på två sätt komma att betjäna de dövas sak. Samtidigt dom man får in medel, som kommer att användas för stödandet av dövföreningen, sprids bland de hörande informerande och aktuella uppgifter om de döva, deras liv och organisationsverksamhet.

Föreningens aktiva medlemmar är enbart personmedlemmar och meningen är att varje dövförening skall representeras genom en eller flera medlemmar. Dövföreningarna har möjlighet att bli understödande medlemmar. Medlemsskapet innebär då intet annat än att föreningen avhåller sig från att utge någon rivaliserande tidning. Medlemsavgift uppbäres icke.

Till föreningens ordförande har valts Runo Savisaari, till viceordförande Kauko Mäkelä, till sekreterare och kassör Jarmo Narmala samt till övriga styrelsemedlemmar Urho Kierimo och Teuvo Lillunen. *Forts.*

FRÅN HEMLANDET

DÖDSFALL I Norby by i Lappträsk hade Otto Wilhelm *Backman* kl. 8 på morgonen fällt träd. Då han fällt ett stort träd föll det mot några andra träd och då han försökte lösgöra det slet en vindpust ner det och Backman blev under och skadades så svårt att han dog. Backman var född 1896 och gift.

MÖTEN

VASA Dövas Förenings föredragsdagar hålles 31. 10. — 1. 11. i de dövas hus i Brändö. Talare blir Urho Lehtimäki från Åbo, Anton Hellöre från Jakobstad och fru Aino Viitala från Kuortane. Välkomstfest den 30. 10. kl. 19 på samma plats.

Välkomna till Vasa från när och fjärran.

HELSINGFORS Dövas förening anordnar en höstfest den 30—31 oktober i föreningens lokal. Omväxlande program.

GAMLAKARLEBYS Dövas Förening anordnar föredragsdagar 17—18 oktober, med början den 17. 10. kl. 18.00. Torggatan 41. Trevligt program. Eventuellt filmförevisning. Herr Pitkänen är inbjuden.

Min snälla make

Josef Anders Håkans

född 5. 5. 1881, insomnade stilla 3. 9. 1959 på centralsjukhuset i Vasa. Sörjd och i kärt minne bevarad av mig, svägerska, tre syskon i USA samt släkt och Vasa Dövas förening.

Anna.

Tack, käre make, för de år som gått, för dagar och stunder med dig.
Tack för din varma kärlek jag fått och för allt du gjort för mig.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas Förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Lempäälä, Toutonen.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru *Ulla-Birgitta Laine,* Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1959: 1/1 årg. mk 500:—, till utlandet mk 600:—.

Tässä kokouksessa se perustettiin ja nimeksi tuli: Seinäjoen ja sen ympäristön Kuuromykkäin yhdistys. Puheenjohtajaksi valittiin Matti Ylivarvi, sihteeriksi Kustaa Somppi. Kurikan yhdistyksen tilit luettiin tässä kokouksessa, joten on otaksuttavaa, että tämä yhdistys liitettiin vastaperustettuun.

Tästä lähtien on tämä Etelä-Pohjanmaan kuurojen yhdistys keskeytymättä jatkanut toimintaansa ollen nykyään elinvoimainen kuurojen järjestö, jonka jäsenet kokoontuvat runsaslukuisina järjestettyihin valistustilaisuuksiin.

Mainittakoon, että yhdistyksen ensiaikoina antoi tälle vasta perustetulle seuralle arvokasta apuaan maanviljelijä Niilo Hakola. Hänen nimensä mainitaan mm. Kuuromykkäin Lehdessä olleissa selostuksissa ja hän oli harras kuurojen ystävä. Matti Ylivarvin jälkeen tuli Seinäjoen yhdistyksen varsinaiseksi johtajaksi Kustaa Somppi. Hän oli vaikuttava persoonallisuus joka vakavahenkisenä miehenä uhrautui tämän yhdistyksen hyväksi, johtaen sitä, joitakin pieniä väliaikoja huomioimatta, kuolemaansa asti. Syvä onkin jäsenten kiitollisuus häntä kohtaan. 30-vuotisjuhlassa paljastettiin hänen kuvansa ja lausuttiin hänestä hyviä, kaipaavia sanoja.

Yhdistyksellä on ollut monia ystäviä, ja yhdistys on kiitollisuuden osoitukseksi kutsunut heitä kunniajäsenikseen. Uskollisesti ovat eräät heistä, vuosi vuodelta käyneet juhlissa ja esitelmäpäivillä puhumassa ja näin rikastuttaneet ja kohottaneet sen valistustilaisuuksia.

Menestys ja hyvä yhteishenki seuratkoon Seinäjoen yhdistystä sen uudella vuosikymmentaipaleella.

Lasten kuulotutkimukset

Kuulonhuoltoliiton tutkimuskoti alle kouluikäisiä kuulovikaisia lapsia varten on nyt aloittanut toimintansa. Tarkoituksena on ottaa lapsia saattajansa (mieluiten äidin) kanssa Tutkimuskotiin noin viikon ajaksi tai tarvittaessa pitemmäksikin aikaa tutkimuksia varten.

Tutkimuskoti on Helsingissä Kirjatyöntekijänkatu 12 A 25, puh. 37 635. Siellä on kodinhoitaja, mutta ruoasta lapsen saattaja huolehtii itse joko syömällä ulkona tai valmistamalla ruoan kodin keittiössä, missä on kaikki tarvittavat talousvälineet omatoimiseen taloudenpitoon. Kaikki liinavaatteet on talon puolesta.

Vuorokausimaksu Tutkimuskodissa on 2.000:—, mihin sisältyvät lääkärin tutkimukset Kuulokeskuksessa, kuulokojeen valinta ja sen käytön opetus sekä äidin ohjaus lapsen kotiopetuksen suunnittelussa. Vuorokausimaksuun sisältyy myös lapsen ja saattajan majoitus Tutkimuskodissa.

Ajanvaraus pyydetään tekemään etukäteen, samoin kuin huomioimaan jäljempänä esitetyt ohjeet.

Jos on kysymyksessä kuulokojeen hankkiminen invalidille (huonokuuloiselle lapselle) ja jos tutkimuksiin saapuminen tuottaa asianomaiselle taloudellisia vaikeuksia, voidaan se määrätyin edellytyksin hoitaa myös invalidihuoltolain puitteissa, jolloin on mahdollisuus saada ko. kustannukset sosiaaliministeriöltä invalidihuoltona.

Tällöin on asia ensin pantava kuulokojehakemuksena vireille sosiaaliministeriössä siten, että ministeriölle toimitetaan asianomaisen sosiaalilautakunnan välityksellä kuulokojetta koskeva hakemus, johon on liitetty joko korvalääkärin, mikäli sellainen on lähettyvillä, tai oman paikkakunnan lääkärin antama, invalidihuoltolomakkeelle N:o 2 laadittu lääkärinlausunto asianomaisen korvavian laadusta ja kuulokojeen tarpeellisuudesta sekä häntä koskeva virkatodistus (papinkirja tai siviilirekisteriote).

Jos sosiaaliministeriö asiaa käsitellessään havaitsee perusteellisemman tutkimuksen tarpeelliseksi, määrää ministeriö lapsen välipäätöksellään Tutkimuskodin lääkärin tutkittavaksi, jolloin tutkimus- ja matkakulut suoritetaan valtion varoista Kuulonhuoltoliiton välityksellä.

Kun sosiaaliministeriön välipäätös on tullut, pyydetään lapsen vanhempia ottamaan yhteys Kuulonhuoltoliittoon, osoite: Helsinki, Hietalahdenkatu 8, puh. 13 721, tutkimuksen ajankohdan määräämiseksi. Asianomaisia itseään kehoitetaan esittämään kaksi vaihtoehtoista ajankohtaa, jolloin heille sopisi parhaiten saapua Tutkimuskotiin.

Tutkimuskotiin saapumispäiväksi ehdottaisimme lauantaipäivää, jotta lapsi ehtisi levätä ja tutustua uuteen olinpaikkaansa ennen maanantaina alkavia varsinaisia tutkimuksia. Mikäli mahdollista, pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan tarkan saapumisajan suoraan tutkimuskotiin.

Sosiaaliministeriön välipäätöksellä Tutkimuskotiin tulleelle lapselle ja hänen saattajalleen suorittaa Kuulonhuoltoliitto ruokarahaa yhteensä 360 mk vuorokaudelta.

Kaikki mahdolliset lasta koskevat aikaisemmat tutkimuspaperit ja lääkärinlausunnot pyydetään ottamaan mukaan, kuin myös kuulokoje, mikäli lapsella sellainen jo on.

Kuulonhuoltoliitto antaa tarvittaessa lisäohjeita.

KUUROJEN AMMATTIKOULU

Kuurojen ammattikouluun on otettu seuraavat uudet oppilaat: Pirkko Liisa Haapaniemi Alavudelta, Olavi Ensio Halonen Kajaanista, Olli Sakari Hellemaa Inarista, Erkki Kalevi Huotari Vuolijoelta, Kalevi Ensio Immonen Sotkamosta, Pauli Ensio Kakkonen Kuopion mlk:sta, Kirsti Anneli Koivula Pukkilasta, Jorma Kalevi Koivunen Virroilta, Veikko Lakso Nivalasta, Kaija Marjatta Lehtilä Vihdistä, Elsa Maria Patokoski Rovaniemen mlk:sta, Uula Aslak Pohjanrinne Utsjoelta, Reino Juhani Solehmainen Hankasalmelta, Reijo Juhani Toivonen Kalvolasta, Antti Jalmari Unaja Vehmaalta, Airi Katri Uusitalo Kaustisista.

Kotimaasta

JANNE LEIVO †. Juhannusaattona kuoli Vaasassa eräs paikkakunnan kuurojen järjestötoiminnan keskeisimpiä hahmoja, suutari Janne Herman Leivo lähes 80 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Längelmäellä. Nuorukaiseksi ehdittyään hän valitsi itselleen suutarin ammatin, harjoitti jonkin aikaa omaa liikettä Tampereella ja työskenteli sitten Aaltosen kenkätehtaassa. Yli 40 v. sitten hän muutti Vaasaan, jossa hän Vaasan kenkätehtaassa suoritti pitkän elämäntyön, siirtyen kesäkuussa 1952 eläk-

keelle. Hänet tunnettiin taitavana ja tunnollisena ammattimiehenä. Varsinaisen päivätyönsä ohessa hän lisäksi iltaisin suoritti kotonaan suutarintöitä turvatakseen toimeentulon suurelle perheelleen.

Janne Leivo osallistui Vaasassa merkittävällä tavalla kuurojen yhdistystoimintaan ja oli useita vuosia Vaasan Kuurojenyhdistyksen puheenjohtajana. Erityisesti hän on ollut kiinnostunut urheilusta ja useita vuosia hän oli myös Vaasan Kuurojen Urheilijain puheenjohtajana. Hän oli itsekin aktiiviurheilija ja saavutti aikanaan useita palkintoja moniotteluissa, painissa ja hiihdossa.

Luonteeltaan iloista ja ystävällistä vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan lapset ja lastenlapset.

Janne Leivon ruumiinsiunaus toimitettiin kesäk. 24 p:nä. Aluksi laulettiin virsi 527. Kirkkoherra Tauno Virolainen puhui tekstinään Hebr. 11: 4. Siunauksen jälkeen laulettiin virrestä 618. Puheen ja laulun tulkitsi kuuroille herra Reino Grev.

Vanhalla hautausmaalla kunnioittivat vainajan muistoa kukin ja seppelein omaisten jälkeen mm. Vaasan Kuurojenyhdistys, Kuurojen urheiluseura Wellas, työtoverit sekä muut ystävät ja tuttavat. Lopuksi veisattiin yhdessä »Sun haltuus rakas isäni». Hautauksen jälkeen vietettiin muistohetki Kuurojen talolla Palosaaressa.

TAPATURMA. Lapinjärvellä Norbyn kylässä oli kuuro *Otto Wilhelm Backman* elokuun 26 p:nä klo 8 aikaan puunkaadossa. Hänen kaadettuaan erään ison puun se jäi toisten puitten varaan. Backmanin yrittäessä irroittaa kaatunutta puuta, tuulenpuuska tempaisi sen alas ja hän jäi sen alle menettäen henkensä. Backman oli syntynyt 1896 ja oli perheellinen.

KUOLLUT. Neiti *Maria Matilda Lindkvist* kuoli Lohjalla 1. 8. Neiti Lindkvist täytti viime kesäkuussa 93 vuotta. Hän on aikanaan käynyt Turun kuurojenkoulua.

NAKKILASSA sattui tiistaina n. klo 15 aikaan onnettomuus, jossa kuuro sekatyömies T o i v o S e p p o n e n jäi Tampereelta Poriin matkalla olevan junan alle saaden silmänräpäyksessä surmansa. Sepponen oli kulkemassa radalla asemalle päin ja jäi junan ruhjomaksi. Junan kuljettaja oli antanut voimakkaita äänimerkkejä, mutta koska Sepponen oli kuuro, ei hän voinut niitä kuulla.

Noin kolme viikkoa sitten Sepposen kuuro vaimo, L e m p i H e l e n a S e p p o n e n, jäi melkein samalla kohdalla moottorijunan alle saaden myös heti surmansa. Tällöin Toivo Sepponen vaiston sanelemana hyppäsi radalta sivuun ja säilyi hengissä. Mainittakoon vielä, että rouva Sepposen isäkin jäi muutamia vuosia sitten auton alle menettäen henkensä.

Toivo Sepposta oli vaimonsa kuoleman jälkeen kielletty rangaistuksen uhalla kulkemasta radalla. Tottelemattomuus kostautui nyt näin ikävällä tavalla. Onnettomuudessa surmansa saanut Toivo Sepponen oli syntynyt 1912. — TRS.

SUMIAISISSA elokuussa tapahtunut ryöstö, jonka kohteeksi joutui 72-vuotias kuuro metsätyömies Jalmar K o v a n e n, sai tänään uusia piirteitä, kun poliisiviranomaiset löysivät ryöstettyjä rahoja 139.000 mk sekatyömies Eino V i l a n d e r i n saunan ullakolta Sumiaisista. Vilander tunnusti muutama päivä sitten syyllistyneensä ryöstöön, mutta jouduttuaan epäilyksenalaiseksi hän omien sanojensa mukaan poltti rahat ja keitti niillä perunoita. Kovanen on väittänyt lompakossaan olleen 350.000 mk, mutta Vilander sanoi rahoja olleen vain 175.000 mk. Rahojen löydyttyä ullakon täytteistä Vilander on vakuuttanut, että kaikki Kovasen lompakossa olleet rahat ovat siinä eikä niitä ole enempää kuin 139.000 mk. Kuulusteluissa on myös selvinnyt, ettei Kovanen itsekään ole oikein selvillä säästöjensä suuruudesta. Jutun lähempi käsittely tapahtuu Äänekosken kihlakunnanoikeudessa syysk. 15 p:nä. MV.

SOTAHUUDOSTA lainattua:

Työ sokeiden ja kuurojen parissa on ensimmäisen puolivuotiskauden aikana jatkunut ylimajuri Meri Kruhsen ja majuri Alli Timosen toimiessa antautuneina johtajina. Majurit ovat pitäneet 114 kokousta ja läsnä on ollut 6.670 henkilöä, mikä merkitsee huomattavaa lisäystä viimevuotiseen. Läsnäolleista oli *2.820 kuuroa* ja 336 sokeaa yksityisissä kokouksissa ja vastaavasti 98 ja 63 yleisissä kokouksissa. Upseerit ovat käyneet *564:n kuuron*, 607:n sokean ja 608:n muun henkilön luona. He ovat saaneet rukoilla 16:n sielun kanssa. Toivomme myötätuntoa ansaitsevalle toiminnalle jatkuvaa siunausta.

Shakkia

KUUROJEN SHAKKI-MESTARUUSKILPAILUT

pidettiin heinäk. 14—18 p:nä Kuopiossa kuurojen kesäkodissa. Tämä tapahtui ensimmäisen kerran Suomen kuurojen keskuudessa. Kuulevilla on tapana pitää joka vuosi kesäpelit. Keväällä on paras peliaika, mutta täytyy järjestää vuorotellen kesällä tai syksyllä.

Osanottajia ei ollut normaali määrä, sillä M-luokassa oli 5 pelaajaa, pitäisi olla 8. A-luokassa oli 3 pelaajaa, B-luokassa 4 pelaajaa, joten pelit järjestettiin yhdistettyinä. Turusta ei tullut yhtään pelaajaa, vaikka Turun Kuurojen Shakkikerho on toiseksi Suomen vanhin seura. Monivuotinen mestari P. Keto oli vain katsojana, koska Turun Shakkikerho ei hyväksynyt hänen osallistumistaan mestaruuskilpailuihin. Turnauksen avustajina olivat kuulevat Sandelin ja Halonen, jotka toimivat tuomarina hyvin. Mestaruusryhmä oli harvinaisen tiukka ja tasaväkinen. Pelaajat olivat hyvässä kunnossa, koska pelattiin yksi peli päivässä. A- ja B-pelaajat pelasivat ensimmäisenä päivänä kerran ja toisena kahdesti. Jännittävin oli Putkosen ja Hämäläisen välinen peli. Hämäläinen aloitti pelin paremmin, mutta Putkonen tasoitti onnistuneesti. Miksi Putkonen ei menestynyt oikein ulkomailla kansainvälisessä shakkikilpailussa, esim. Lontoossa 1958 ei saanut yhtään pistettä? Hermot eivät totelleet vieraalla maalla niinkuin Suomessa. Putkonen voitti kolmannen mestaruuden. Hämäläinen pelasi Putkosta vastaan valkealla. Avaus oli espanjalainen peli: 1. e2-e4, e7-e5; 2. Rg1-f3, Rb8-c6; 3. Rb1-c3, d7-d6 (tämä siirto on epäedullinen, koska valkean seuraava siirto olisi d2-d4); 4. Lf1-b5, Lc8-d7; 5. d2-d4, e5xd4; 6. Rf3xd4, Rc6xd4; 7. Dd1xd4, c7-c6; 8. Lb5-e2, h7-h6 (tämä on hukkasiirto); 9. 0-0, Dd8-d5; 10. b2-b4, Da5-e5; 11. Lc1-e3, Rg8-f6; 12. f2-f4, De5xd4; 13. Le3xd4, a7-a6 (parempi siirto olisi ollut Lf8-e7); 14. Ld4xf6, g7xf6; 15. f4-f5, 0-0-0; 16. a2-a4, h6-h5; 17. b4-b5, a6-a4; 18. Ta1-d1, Ld7-e8; 19. Le2-c4, Lf8-h6; 20. Td1-d3, h5-4; 21. g2-g4, h4xg3 0./.; 22. h2xg3, Kc8-d7; 23. Kg1-g2, Lh6-g5; 24. Td3-d1, Kd7-e7; 25. Tf1-h1, Th8xh1; 26. Td1xh1, Lg5-d2; 27. Rc-e2, d6-5; 28. e4-xd5, c6-d5; 29. Lc-b3, d5-d4; 30. T-d1, L-e3; 31. K-f3, Td8-d6; 32. K-e4, L-f2; 33. g2-3, Le-d7; 34. Rxd4, b6?; 35. C2-4, Lf-g3; 36. R-e2, Txd1; 37. Lxd1, Lg-e5; 38. K-d5? (tämä siirto oli virhe, sillä valkea olisi voittanut näin: Rxe5, fxe5); 39. Kxe5. Valkealla oli sotilasylivoima K:n puolella, mutta valkean K oli siirtynyt d5:een ja musta sai lahjana tasapelin yli 80 siirtoon asti. Hämäläisen hyökkäys näytti uhkaavammalta kuin se todellisuudessa olikaan. Jos olisi voittanut Putkosen, niin peli jouduttaisi uusimaan ratkaistavaksi Hämäläisen, Putkosen ja Savolaisen kesken. Mutta tämä tasapeli kävi ehkä heille kunniaksi, kun sopupeliä ei syntynyt.

KUUROJEN SHAKKIA

»Savo» 19. 7. 1959

Eilen pelattiin viimeisellä kierroksella Suomen Kuurojen Shakkiliiton mestaruusturnaus ja Kuopion Kuurojen Shakkikerhon 10-vuotisturnajaiset Kuurojen yhdistyksen kesäkodissa Laivonsaarella. M-lkassa kamppailivat kovasti Putkonen ja Hämäläinen. Hämäläinen aloitti paremmin pelin, mutta Putkonen tasoitti varovasti loppupelissä. Jos Hämäläinen olisi voittanut peli olisi uudestaan Savolaista ja Putkosta vastaan. Putkonen on selvä ½ p. enemmän Savolaista ja tuli mestariksi. A- ja B-lkassa Helminen oli ylivoimainen ja pelasi maksimituloksella. Kuopion Laaksonen sijoittui toiseksi. M-lkan 4. kierroksella perjantaina tulokset olivat: Putkonen—Savolainen 1—0, Sandblom—Saarinen 0—1, ja lauantaina loppukierroksella tulokset: Savolainen—Sandblom 1—0 ja Hämäläinen— Putkonen ½—½. M-lkan seuraavat tulokset: 1) ja mestari E. Putkonen, Helsinki 3½ p.; 2) A. Savolainen, Kuopio 3 p.; 3) K. Hämäläinen, Helsinki 2½ p.; 4) E. Saarinen, Helsinki 1 p.; 5) Hj. Sandblom, Helsinki 0 p.

A:lkan tulokset: 1) E. Helminen, Tampere 6 p.; 2) J. Laaksonen, Kuopio 4 p.; A. Marttila, Jyväskylä 3 p.; E. Helminen korotettiin mestariluokkaan. B-lkan tulokset: 1) L. Laine, Helsinki 3 p.; 2) Y. Timonen, Oulu 3 p.; 3) P. Eskelinen, Kuopio 2 p. L. Laine korotettiin A-luokkaan.

Urheilua

KUUSI VOITTOA SUOMELLE

PM-kisoissa kööpenhaminassa 28.—30. 7.

Harvinaisen ankaran syysmyrskyn heiteltäväksi joutui PM-kisoihin Tanskaan elokuun lopussa matkannut Suomen joukkue menomatkalla. Joukkueen johtaja KUL:n puheenjohtaja Urho Lehtimäki, joka on useasti joutunut tekemään vastaavan laivamatkan Helsingistä Kööpenhaminaan tai päinvastoin, vakuutti ettei hän aikaisemmin ole kokenut näin voimakasta merenkäyntiä. Kuten ennenkin voitiin taasen todeta, että kuurous on paras lääke, tai paremminkin vastustuskykyiseksi tekevä merisairautta vastaan. Ateria-aikoina saapui joukkue täysilukuisena ruokailemaan, muiden matkustajien pysytellessä hyteissään.

Kööpenhaminassa liittyi joukkueeseen Saksassa Wiesbadenin kansainvälisissä kilpailuissa käynyt iskuryhmä. Iskuryhmä sanan täydessä merkityksessä, koska jokainen ryhmän jäsen oli voittanut lajinsa. Ryhmän jäsenet ja heidän voittonsa olivat: O. Lehti, 200 m; K. Kuningas 5.000 m, O. Kaisanlahti kuulantyöntö ja P. Saarikoski pituushyppy.

PM-kisojen yleisurheilukilpailut pidettiin Kööpenhaminan stadionilla. Radat ja suorituspaikat eivät juuri olleet siinä kunnossa kuin mitä tällaiset kilpailut edellyttävät, eräät suorastaan moittivat kenttää kehnoksi. Tuomareista lähettäjät olivat merkillisen epävarmoja. Tämä ei ole mikään poikkeus tanskalaisten lähettäjien tasosta, kirjoitettiinhan äskettäin suoritetun Suomi-Ruotsi (kuulevien) maaottelun jälkeen, että tanskalainen lähettäjä oli maaottelun suurin skandaali.

Kilpailuissa poikamme menestyivät enemmän kuin hyvin. Kisojen 11 lajista Suomi voitti 6 ja oli maiden välisessä pistekilvassa ehdottomasti paras. Ilahduttavinta oli Olli Lehden voitto 100 m juoksussa. Samalla hän sivusi nimissään olevaa KUL:n ennätystä. 400 m juoksussa Tanskan Pedersen oli varma voittaja, huolimatta siitä, että Lehti suoritti erään parhaista juoksuistaan.

Norjan Reidar Brenden on uusi pohjoismaiden juoksijakuningas — ainakin näiden kisojen perusteella. Voittihan hän sekä 1.500 että 5.000 m juoksut. Meidän »Kuninkaamme», siis Kalevi Kuningas, joka heinäkuun puolivälissä oli juossut kauniin 5.000 m:n ennätyksen 15.03,2, oli ilmeisesti menettänyt parhaan kuntonsa Saksan matkan aikana.

Kenttälajeissa poikamme tekivät varmaa ja voitokasta työtä. Saarikoski ja Kaisanlahti saavuttivat kumpikin kaksi mestaruutta ja Keski-Kevijoki ja Suutari toivat seiväshypyssä kaksoisvoiton.

Kaiken kaikkiaan voimme olla näihin tuloksiin ja sijoituksiin tyytyväisiä.

PM-kisojen uinti- ja ampumakilpailuissa ei Suomesta ollut osaanottajia.

Kisojen yhteydessä pidetyssä Pohj. Kuurojen Urheiluliiton kongressissa päätettiin m.m. antaa seuraavat PM-kisat Ruotsin järjestettäväksi.

T u l o k s i a :

100 m juoksu:

1.	O. Lehti, S.	11,4
2.	A. Pedersen, N.	11,5
3.	W. Pedersen, T.	11,6
4.	A. Andersen, T.	11,9

400 m juoksu:

1.	W. Pedersen, T.	50,1
2.	O. Lehti, S.	51,2
3.	W. Norup, T.	52,3
4.	R. Nykvist, R.	52,8

1.500 m juoksu:

1.	R. Brenden, N.	4.04,5
2.	R. Sundell, R.	4.13,0
3.	K. Kuningas, S.	4.22,6
4.	S. Persson, R.	4.23,7

5.000 m juoksu:

1.	R. Brenden, N.	15.35,2
2.	K. Kuningas, S.	15.44,4
3.	J. Majgaard, T.	16.46,0
4.	P. Savolainen, S.	16.48,0

1.500 m viestinjuoksu:

1.	Tanska	3.29,0
2.	Norja	3.31,2
3.	Suomi	3.33,6
4.	Ruotsi	3.42,9

Korkeushyppy:

1.	P. Saarikoski, S.	176
2.	Per Johanson, R.	165
3-4.	Ulf. Pedersen, N.	160
	Vagn Dalsgaard, T.	160

Pituushyppy:

1.	P. Saarikoski, S.	6,50
2.	T. Suutari, S.	6,32
3.	E. Erksen, N.	6,15
4.	A. Pedersen, N.	6,00

Seiväshyppy:

1.	E. Keski-Levijoki, S.	350
2.	T. Suutari, S.	330
3.	L. Sträng, R.	320

Kuula:

1.	O. Kaisanlahti, S.	13,24
2.	A. Janhonen, S.	12,29
3.	R. Öhman, R.	11,63
4.	W. Vänerskär, R.	11,19

Keihäs:

1.	W. Johansen, N.	51,13
2.	B. Dammen, N.	49,70
3.	W. Vänerskär, R.	47,52
4.	O. Artmann, T.	44,52

Kiekko:

1.	O. Kaisanlahti, S.	35,85
2.	W. Vänerskär, R.	35,31
3.	O. Artmann, T.	34,73
4.	R. Öhman, R.	33,91

Pisteet:

1.	Suomi	50 pist.
2.	Norja	28½ pist.
3.	Tanska	21½ »
4.	Ruotsi	20 »

KYMENLAAKSON KUUROJEN URHEILUSEURA TÄHDEN 40-VUOTISJUHLAKILPAILUT INKEROISISSA

Kymenläänissä on toiminut kuurojen urheiluseura Tähti jo 40 vuotta. Näissä merkeissä seura oli järjestänyt Inkeroisiin viikonvaihteessa urheilukilpailut. 40-vuotisjuhlaa vietettiin lauantaina 15 p:nä elokuuta Inkeroisen palokunnantalolla, missä seuran perustajajäsenet joutuivat huomionosoitusten kohteiksi. Sunnuntaina 16 p:nä elokuuta klo 10 käytiin tervehdyskäynnillä perustajajäsenen *Väinö Sihvolan* haudalla.

Urheilukilpailut pidettiin sunnuntaina Inkeroisten urheilukentällä.

Seuraavia tuloksia:

100 m: 1) Olli Lehti, Helsingin Hero, 11,7. 2) Eero Ruohisto, Helsingin Hero, 12,2. 3) Veikko Lero, Tähti, 12,8. 4) Martti Peltola, Tähti, 13,2. 5) Jaakko Laine, Hero, 13,4. 6) Sakari Höysti, Tähti, 13,6.

Kuula: 1) Eero Kossila, Tähti, 10,07. 2) Martti Peltola, Tähti, 9,79. 3) Urho Vuorela, Tähti, 8,56.

Pituus: 1) Olli Lehti, Hero, 614. 2) Sakari Höysti, Tähti, 5,52. 3) Jaakko Laine, Hero, 5,46. 4) Eero Ruohisto, Hero, 5,39. 5) Martti Peltola, Tähti, 5,35. 6) Veikko Lero, tähti, 526.

400 m: 1) Olli Lehti, Hero, 52,3. 2) Jaakko Laine, Hero, 58,0. 3) Veikko Lero, Tähti, 67,0.

3.000 m: 1) Martti Peltola, Tähti, 11.45,0. 2) Veikko Lero, Tähti, 12.23. 3) Eero Ruohisto, Hero, 12.24,6.

MIKKELIN KUUROT URHEILIJAT VOITTI KOLMEN SEURAN YLEISURHEILUOTTELUN

Seuraotteluissa kohtasivat toisensa sunnuntaina 2 p:nä elokuuta Mikkelin Kuurot Urheilijat, Lappeenrannan Kuurojen Sisu ja Kyminlaakson Kuurojen urheiluseura Tähti aurinkoisen ja kauniin ilman vallitessa Mikkelissä Rantakylän urheilukentällä. Voittajaksi selviytyi Mikkelin Kuurot Urheilijat yhteispistemäärällä 56, toisena oli Lappeenrannan Kuurojen Sisu 44 ja kolmantena Kyminlaakson Kuurojen urheiluseura Tähti 41 pisteellä. Tästä seuraottelusta mainittakoon, että jo viime kuuden vuoden kesäaikana Lappeenrannan Kuurojen Sisu ja Kyminlaakson Kuurojen urheiluseura Tähti, siis molemmat seurat saivat saman verran 2½ kiinnityksen kiertopalkintoon ja vasta tänä kesänä Mikkelin Kuurot Urheilijat sai onneksi 1 kiinnityksen kiertopalkintoon.

Seuraavia tuloksia:

100 m: 1. Veikko Lero, Tähti, 12,6. 2. Aatos Penttinen, MKU, 12,6. 3. Seppo Kaijanen, Sisu. 13,1. 4. Pentti Turkki, MKU, 13,2. 5. Paavo Leppänen, Sisu, 13,2. 6. Kalevi Saarinen, Tähti, 13.6.

Pituushyppy: 1. Aatos Penttinen, MKU, 5,71. 2. Pentti Turkki, MKU, 5,61. 3. Veikko Lero, Tähti, 5,60. 4. Sakari Höysti, Tähti, 5,49. 5. Seppo Tynkkynen, Sisu, 5,42. 6. Matti Kontkanen, Sisu, 4,88.

Kuulantyöntö: 1. Reino Luukkonen, Sisu, 10,27. 2. Pentti Turkki, MKU, 9,78. 3. Eero Kossila, Tähti, 9,75. 4. Martti Peltola, Tähti, 9,61. 5. Raimo Kiili, MKU, 9,22. 6. Seppo Kaijanen, Sisu, 8,93.

Keihäänheitto: 1. Pentti Turkki, MKU, 44,75. 2. Aatos Penttinen, MKU, 41,63. 3. Reino Luukkonen, Sisu, 39,68. 4. Seppo Kaijanen, Sisu, 35,08. 5. Eero Kossila, Tähti, 31,64. 6. Urho Vuorela, Tähti, 30,33.

Korkeushyppy: 1. Pentti Turkki, MKU, 160. 2. Seppo Tynkkynen, Sisu, 150. 3. Martti Peltola, Tähti, 145. 4. Aatos Penttinen, MKU, 145. 5. Veikko Lero, Tähti, 140. 6. Osmo Suokas, Sisu, 135.

1.500 m: 1. Kalevi Kuningas, Sisu, 4,31. 2. Hannu Suuronen, MKU, 4,55. 3. Seppo Kaijanen, Sisu, 4,55. 4. Martti Peltola, Tähti, 5,22. 5. Veikko Lero, Tähti, 6,07. 6. O. Ottela, MKU, 6,22.

4×100 viesti: 1. Tähti, 53,3. Viestissä Sakari Höysti vei ensimmäisen osuuden, Martti Peltola toisen osuuden, Kalevi Saarinen kolmannen osuuden ja Veikko Lero viimeisen osuuden sivuuttamalla toisen joukkueen. 2. Sisu, 54,4. 3. MKU, 55,2. O h e.

PORIN Kuurot Urheilijat r.y. järjestää ohjelmallisen illanvieton lokakuun 24 p:nä klo 18.30 Kuurojen talossa Tuomarikatu 16. Sunnuntaina 25 p:nä on pöytätenniksen ystävyysottelu Porin Kuurot Urheilijat — Helsingin Hero. Tervetuloa!

Ulkomailta

75-VUOTIAS KUURO KARKOITTI MURTOVARKAAN

Kuuro 75-vuotias rouva Petra Larsen piti rohkeasti puoliaan murtovarasta vastaan, joka yritti tunkeutua hänen yksinäiseen asuntoonsa Stillingissä, Tanskassa.

Rouva Larsen ei tyytynyt huutelemaan tunkeilijalle, vaan käsitteli häntä myös verhotangolla. Varas uhkasi ampua, mutta se ei rouva Larsenia säikyttänyt. Tunnin kestäneen »hermosodan» jälkeen mies läksi tiehensä.

Merkkipäiviä

75 VUOTTA täyttää lokakuun 24 päivänä taidemaalari *Viggo Chr. Hansen* Kööpenhaminassa. Hän on Tanskan huomatuimpia kuuroja, todellinen Grand old man, joka on toiminut monilla aloilla kuurojen asian hyväksi. Toivotamme onnea ja jatkuvia hyviä vuosia lämpimälle Suomen ystävälle.

70 VUOTTA täytti heinäkuun 6 päivänä rva *Ida Rehn* o.s. Vallius. Hän on käynyt Kuopion kuurojenkoulun nti Naima Helsingiuksen oppilaana. V. 1911 hän solmi avioliiton Kaukolassa seppä Juho Rehnin kanssa ja avioliitosta hänellä on 2 tytärtä. Jo vuonna 1919 rva Rehn jäi leskeksi ja on hän toiminut taitavana pyykkärinä Käkisalmessa 26 vuotta ja sodan jälkeen Jyväskylässä 18 vuotta. Nyt hän viettää vanhuutensä päiviä Hyvinkäällä Åvikin kodissa ja lähettää sieltä monilukuisille ystävilleen rakkaita terveisiä.

50 VUOTTA täytti heinäkuun 17 p:nä rva *Sylvi Rautanen* o.s. Tikkanen Riihimäellä. Hän syntyi Säkkijärven Vilajoella, josta sodan aikana joutui Riihimäelle, missä solmi avioliiton Rajajoelta kotoisin olevan Ilmari Rautasen kanssa. Heillä on kaunis koti, aina avoinna kuuroille ystäville. Merkkipäivänään hän sai paljon lahjoja ja onnitteluja. Onnittelemme 50-vuotiasta, vaikka näin myöhäänkin, ja toivotamme Jumalan siunausta ja menestystä. R. P.

80 VUOTTA täytti elokuun 27 päivänä neiti *Kaisa Maria Karvosenoja* Nivalassa. Hän on käynyt Jyväskylän kuurojenkoulun.

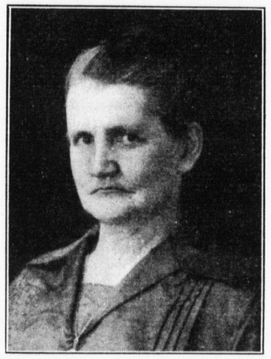

90 VUOTTA täytti syyskuun 23 p:nä ent. ompelija *Ida Kyrösmäki* Tampereen Takahuhdin kunnalliskodissa. Hän on syntynyt Alavudella, josta muutti nuorena Tampereelle. Toimi täällä kotiompelijana monet vuosikymmenet. Vielä 80-vuotiaana hän neuloi ilman silmälaseja. Hän nauttii vanhuuden lepoa ja on silti hyvissä voimissa. Hän on niitä harvoja, jotka eivät ole saaneet kouluopetusta, mutta silti kouluakäymättömänäkin hän käsitti asiat selvästi.

Korkean iän saavuttaneelle Idalle toivotamme parhainta onnea sekä vanhuuden lepoa. K. A.

60 VUOTTA täyttää lokakuun 22 p:nä herra *Huugo Huovila* Lammilla.

KIITOS. Rakkaille ystävilleni Arvi A. Karistolaisille, Hämeenlinnan Kuurot r.y., Hämeenlinnan seurakunnalle ja kaikille ystävilleni, jotka suurenmoisilla lahjoillansa ilahduttivat 75-vuotispäivänäni minua, vastaanottakaa sydämelliset kiitokseni. *Hannes Yläkorpi.*

Kokouksia

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistys järjestää tavanmukaiset kirkkopäivät lokakuun 4 p:nä klo 10 seurakuntatalossa. Mahdollisesti mennään yhdessä katselemaan vastavalmistunutta kuuluisan akateemikko Aallon suunnittelemaa Lakeuden ristiä. Tervetuloa.

KARJALAN Heimotuki r.y. viettää Viipurin K.Y:n 60-vuotismuistojuhlaa lauantaina lokakuun 10 p:nä klo 19 ja Heimopäivää sunnuntaina 11 p:nä klo 11 Keskuskansakoululla Kouvolassa. Sydämellisesti tervetuloa verestämään vanhoja muistoja. Majoitustiedusteluja vastaanottaa viimeistään lokak. 7—8 p:n mennessä rva F. Puolakka, os.: Veturimiehentie 13, Kouvola.

HÄMEENKYRÖSSÄ vietetään lokakuun 11 p:nä kuurojen kirkkopyhää kuurojen lähetyksen merkeissä. Jumalanpalvelus alkaa klo 10 kirkossa yhdessä kuulevien kanssa, jonne saapuu rovasti Paunu. Sen jälkeen jatketaan juhlaa kirkon vieressä olevassa seurakuntatalossa. Sydämellisesti tervetuloa. »Oi Herra valtakuntas suo jo tulla ääriin maan.»

LAPPEENRANNAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kuurojen talossa lokakuun 10—11 päivinä, alkaen lauantaina klo 19. Esitelmöitsijöiksi toivotaan saatavan hra Savolainen ja rva Ahlbäck sekä lisäksi omia voimia. Tervetuloa ystävät.

KOKKOLAN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät lokakuun 17—18 p:nä, alkaen klo 18 Torikatu 41. Hauska ohjelma. Mahdollisesti filmiesityksiä. Toimittaja Pitkänen tulee.

TURUN Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerhon 10-vuotisjuhla järjestetään lokakuun 17 p:nä klo 18—23 Nuorisokerhohuoneustossa Tapulikatu 8 b, lähellä Martinkirkkoa.

KOTKAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneustossa 24 ja 25 p:nä lokakuuta. Esitelmätilaisuus alkaa lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 13. Jumalan-

palvelus kuuroille pidetään joko seurakuntatalossa tai tuomiokirkossa sunnuntaina 25. 10. klo 12.

Rva Katri Pitkänen on lupautunut ohjelmansuorittajaksi. Toivotaan saatavan myös pastori Veikko Väätäinen ja Väinö Aulanko esitelmöimään. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Asuntotilaukset pyydetään ajoissa tekemään os.: Rouva Sinikka Saarinen, Runeberginkatu 20, Kotka.

ALAVUUDEN Kuurojenyhdistyksen kokous on Ensio Viitalan talossa Killinkoskella 31 p:nä lokakuuta klo 11. Pyydämme lausua kaikki tervetulleiksi kuulemaan Raamatullista esitelmää ja keskustelemaan sen johdosta.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys r.y. järjestää syysjuhlat lokakuun 30—31 p:nä klo 19 omassa huoneustossa. Ohjelma vaihteleva.

TAMPEREEN Kuurojenyhdistyksen tavanmukaiset kirkkopäivät pidetään lokakuun 30—31 päivinä.

30. 10. perjantaina pidetään lähetysillan merkeissä illanvietto Näsin seurakuntasalissa Näsilinnankatu 26 (Hämeenkadun ja Näsilinnankadun kulma).

Pyhäinpäivänä 31. 10. klo 14 jumalanpalvelus Vanhassa kirkossa. Klo 16 on NNKY:n kutsukokous Hämeenpuisto 14. Klo 19 iltakokous jatkuu Näsin seurakuntasalissa.

Ystävät saapukaa Herran sanan kuuloon, sillä näin sanoo Raamattu »Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan minun sanastani, sanoo Herra.»

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään lokak. 31 ja marrask. 1 p:nä kuurojen valistustalossa Vaasan Palosaarella. Puhujiksi ovat lupautuneet hrat Urho Lehtimäki Turusta, Anton Hellöre Pietarsaaresta ja rva Aino Viitala Kuortaneelta. Tervetuliaisjuhla on lokak. 30 p:nä klo 19 samassa paikassa. Tervetuloa Vaasaan läheltä ja kaukaa.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen 50-vuotisjuhla vietetään arvokkaalla ohjelmalla marraskuun 7 p:nä klo 19 Kauppaoppilaitoksella Puistokadun yläpäässä ja 8 p:nä klo 12 alkaa hyvin ohjelmin esitelmäpäivät. Juhlapuhujiksi ja esitelmöitsijöiksi ovat lupautuneet rva Katri ja hra Rurik Pitkänen ja lisäksi omat puhujat. Tervetuloa kalakukkokaupunkiin!

JOENSUUN seudun Kuurot r.y. järjestää esitelmäpäivät marraskuun 14—15 p:nä Niinivaaran kansakoululla, alkaen 14 p:nä klo 18. Toivotamme tervetulleiksi herra Rurik ja rouva Katri Pitkäsen puhujiksi. Toivomme myös elokuvaesitystä uusin filmein. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Joensuuhun.

SÄYNÄTSALON Kuurot r.y. järjestää 10-vuotisjuhlan Säynätsalossa marraskuun 29 p:nä. Juhlapaikka ja tarkemmat tiedot ilmoitetaan seuraavassa lehdessä.

KUNNOLLINEN, raitis tupakoimaton kuuro poika saa paikan maatilalla kesällä maanviljelystyöhön ja talviaikana karjanhoitajaksi. Lehmiä n. 8 + nuorikarja ja siat. Lypsykone ja apulypsäjä. Navetta hyvä. Oma huone, talosta ylöspito. Vast. palkasta, iästä ym. os.: Mv. Otto Haila, Kiikka.

†

Rakas kultainen mieheni, kaikkeni

Otto Vilhelm Backman

synt. 20. 10. 1896, kuoli 26. 8. 1959 Lapinjärvellä. Kaikesta hyvyydestä kiittäen ja jälleennäkemisen toivossa

Henna o.s. Vähä-rautio
Sisko Olga

Oi Herra, suothan sä minulle sun armos voimaksi matkalle, anteeksi anna, mua nosta, kanna, vie perille.

†

Rakas isämme ja paappamme suutari

Juho (Janne) Herman LEIVO

syntynyt Längelmäellä 15. 3. 1888, kuoli Vaasassa 19. 6. 1959.

Kaipaamaan jäivät

Eino ja Tauno perh.
lastenlapset sekä
lastenlastenlapset.

Niin pitkä päivä ei koskaan lie, ettei tulis iltakin sille.

†

Hellä puolisoni

Josef Anders Håkans

synt. 5. 5. 1881, nukkui hiljaa kuolon uneen Vaasan keskussairaalassa 3. 9. 1959. Suremaan ja rakkaudella muistelemaan jäi, paitsi minua, käly, 3 sisarta USA:ssa, sukulaiset ja Vaasan Kuurojen Yhdistys. *Anna.*

Kiitos, rakas puolisoni kaikesta minkä sain päivinä ja hetkinä kanssasi.
Kiitos lämpimästä rakkaudestasi.

Lämmin sydämellinen kiitokseni kuuroille ja ystäville, jotka monin eri tavoin kunnioittivat rakkaan mieheni

Otto Vilhelm Backman'in

muistoa ja täten suuresti lohduttivat minua yksinäisyydessäni ja syvässä surussani. *Henna Backman*

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

64. vuosikerta 1959

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1959 kotimaassa ja Pohjoismaissa 600:—, ulkomaille 700:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

SORMIAAKKOSKORTTEJA

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—
Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 200:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 50:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 150:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 200:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 200:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki - Postisiirto 6825

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!
Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

Tilatkaa vuodeksi 1959 —

Prenumerera för år 1959 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 64 — 63 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Jarmo Narmala, Sirpa Kostiainen, Soile Salonen.

Tilaushinnat:
600:— koko vuodelta. Ulkomaille 700:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 300 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Jarmo Narmala, Sirpa Kostiainen, Soile Salonen.

Prenumerationspris:
500:— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 300 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy, Helsinki 1959